

Kérem a panaszkönyvet!

„Lehetetlen állapot”

Nem a Hungária Cukrászda, vagy a Csongrád megyei Gépkocsiközlekedési Vállalat panaszkönyvét kérem, bár ezt is megtehetném. Abba hiába írnám panaszom, nagyon kevesen olvasnak, hiszen még azok sem lapozgatják, akiknek ez a feladatuk. Különben is panaszaim nem egyedülállóak, százan és százan tapasztalják. Vegyük csak sorra őket. Mióta az idő »vasfoga« bekergette melegebb helyre a sétatányokról a különben sétáló kedvűket, és a szenvedélyes padonulók, esténként ugyan csak »telt ház« van minden belvárosi presszóban. Szombaton, meg vasárnap közel-harcot kell vívni a zenés szórakozóhelyeken egy-egy asztalért.

Ezt a megjegyzést hallani a Kükökiháza és Tiszaszigetre menő autóbusszon is, ahol szinte rendszeressé vált a túlszűfoltás, amelyből rendszerint nézeteltérés is támad. »Lehetetlen állapot — mondják a kükökiek —, hogy a szőregiek olyan urak lettek, hogy a két sarokkal arrébb lévő pékhez is buszon járnak.« Mit vitatkozunk — válaszolnak a szőregiek —, azért van az autó, hogy utazzunk rajta.

Szombaton és vasárnap, de még hétközben is a mozilátogatók sűrűn panaszolják a »lehetetlen állapotot«. Már azt, hogy nem lehet olyan jegyet kapni, amilyent akarnak. Szóval, ezeket akarom én is panaszolni. Itt azonban közbeszólhatna bárki: ugyan kérem, ezek nem a panaszkönyvbe valóak. Az igaz, hogy az ilyen jellegű panaszokat nem szokták feljegyezni, de annál többet beszélnek róluk. Sőt néhányan határozottan felróják mindent államunknak magánbeszélgetéseik közben. Miért ne írának hát le e panaszokat az újságba is?

Távol áll tőlem, hogy bármit is letagadjak, vagy lefaragjak a »hiányosságokból«, ahogy ezt egy idő óta »sajátos nyelven« nevezünk. Nem akarom tótágot állítani a tényeket, s valami jónak feltüntetni azt, ami rossz, vagy amit még nem tudunk megvalósítani. Hiába is tagadnám a panaszokat, hiszen együtt éltük, vagy éljük át valamennyit. Mégis a panaszok megértésénél valamire fel kell hívni a figyelmet, amiről a továbbadók, a »transzformátorok« bölcsen hallgatnak.

Abban a megállapításban, hogy »ilyen jellegű panaszokat nem szoktak a panaszkönyvbe írni«, az is benne van, — ha kevesen mond-

ják is ki, — hogy a mi panaszaink nem olyanok mint a régiek. Vajon ez azt jelenti, hogy ezek az új panaszok a népi demokratikus, a régiek pedig a kapitalista panaszok? Így is mondhatjuk. Nem kell valami tudományos elemzés a bizonyításhoz. Nézzük csak a legáltalánosabb panaszunkat: a lakáshiányt. Az igénylők pontos nevét, lakcímét is hosszan sorolhatnák a városi tanács illetékes osztályán. Akkor sem hazudunk, ha azt állítjuk, hogyha rövid időn belül kétezer lakást tudnánk biztosítani, az is kevés lenne.

Valamikor a lakással kapcsolatos újsághírdetéseknél többnyire kiadó lakásokról szóltak. Ez még akkor volt, amikor az egyszoba-konyhás lakásban »jól megélték« egy munkáscsalád a megnősült fiú feleségével, vagy a férjhez ment lány férjével és az unokákkal együtt. Azóta nagyot fordult a kerek! Nőttek a munkásgények, mert nőtt a kereseti lehetőség és biztonságossá vált a munka, az élet.

A panaszt ezzel elkönnyelni természetesen nem lehet, már csak azért sem, mert ha építettünk is az utóbbi esztendőben több száz lakást Szegeden, még mindig nem építettünk eleget.

Álljunk csak meg azonban itt egy pillanatra. Nem olyan természetes dolog ez, mint ahogyan hangzik. Az utóbbi időben több ezer emberrel szaporodott a város lakóinak száma. Ezek pedig nem a maguk építette házakba költöztek, hanem lakást igényeltek, vagy az igénylők sorát növelték. Így vagy úgy kiszorítottak sok jogos lakásigénylőt, közvetve, vagy közvetlenül több munkavállalót is. Ezzel megteremtették az újabb panaszokat. Ha bizonytalan lenne a munkáscsalád, vagy nem lehetne megélni az iparban, nem szívrogtak volna a városba ezek az emberek. Az az igazság, hogy a megnövekedett városi lakosság, a kulturáltabb életviszonyok csalogatták őket. És akik nem jutottak lakáshoz, de munkát kaptak, most reggel autóbusszon járnak be a városba, este pedig vissza a falujukba. S már itt is az újabb panasz: zsúfoltak az autóbusszok és ez »lehetetlen állapot«.

Az idősebbeknek azt sem kell bizonygatni, hogy a »rég jó világban«, 15—20 évvel ezelőtt, amikor három mozi volt Szegeden, ugyan csak kongott az ürességtől egész héten, legfeljebb csak vasárnap volt némi látogatottság. Most viszont az üzemi filmvetítések, a 6—7

művelődési otthonban vetített filmeknek is sok nézőjük van. Néhány napja a régi világ egy jellemző figurája, az ószeres kopogtatott be lakásomba: Van-e valami használt dolog eladó? Ahol gyerekek is vannak, mégha »stafétaszzerűen« hordják is a ruhát, cipőt, a legkisebből mindig marad használható ruha. Hiába ajánlottam azonban neki, csak ekként válaszolt: — »Mit gondol, ki vesz ma már ócska ruhát!« Ettől ugyan felkopik az ószeres álla. Adjon használt bútort, vagy szőnyeget, azt szívesen megveszem. — Ki vesz ma ócska ruhát? Ennek ikertestvére egy másik kérdés: ki adott el ócska ruhát a múltban? Az »uragságtól« levett kabátot a munkáscsoporthoz jól ismerték a múltban. De olyan eladó is akadt, aki tavasszal azért adta el felöltőjét, hogy nyárral vegyen, vagy éppen kenyeret vásároljon családjának.

Ilyen és ehhez hasonló panaszja volt a múltban a gyári munkásnak. Most vajon miről panaszolnak az üzemekben? Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat vezetői arról panaszolják néhány napja, hogy nem vizsgál a textiliparvezetőket a dolgozóik, pedig 1957 és 1958 januárjában ugyancsak túlekedte érte, s a boltoknál is sorban álltak az utalvány beváltásáért. S mit mondanak a munkások: ráérünk, tele vannak a boltok, ha ma nem vesszük meg, megkapjuk holnap is.

A gondok, s velük együtt a panaszok életünk fejlődésével nem tűntek el. Vannak és lesznek és nem is mindig ok nélkül. De ezek a panaszok általában nagyon hasonlóan állnak arra, amikor a volt falusi, vagy a móravárosi ember, aki pincelakásból a Kárász utcába költözött, panaszokdika, hogy szokatlan neki a lépcsómászás. Az első emeletre még felkocog, de ha a második emeletre kell mennie, a harmadik héten már méltatlankodik: Lehetetlen állapot. »Ha a tőkés tulajdonos nem csináltatott liftet, a KIK már igazán megcsinálhatta volna!« — Majd erre is sor kerül, de a lift helyett most a lakások építése fontosabb.

Nagy Pál

Dr. Rusznyák István kitüntetése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Rusznyák István akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, 70. születésnapja alkalmából eredményes munkássága elismeréséül, a Munka Vörös Zászló Erdemrendje kitüntetésben részesítette.

A jövő a termelőszövetkezeteké

Beszélgetés dolgozó paraszttal a szerkesztőségben

Ankét volt tegnap délután a Délmagyarországi szerkesztőségében. A meghívott egyéni dolgozó paraszto, elosztópusú tisztes és tagok a mezőgazdaság szocialista átalakításáról folytattak eszmecsere a szerkesztő bizottság tagjaival. Berta Mihály, Kovács Vincze, Bangó Imre, Csizsár Antal, Volford József, Czizsár József, Lovász János és Király József nagyon sok hasznos tapasztalatot mondtak el. Jelen volt a megbeszélésen Mágóri Imre, a városi tanács mezőgazdasági osztályának tsz-csoportvezetője is.

A közel négyórás beszélgetés után megállapították a jelenlévők: ha nem jön közre az ellenforradalom, akkor ma Szegeden sokkal előrébb állnánk a termelő-

Szeged állami ipara 101,7 százalékra teljesítette 1958. évi tervét

Néhány napja jelent meg a Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1958. évi népgazdasági terv teljesítéséről. Ebben a jelentésben már benne volt Szeged minisztériumi és helyiipari üzemének tervteljesítése is, amelyről a statisztikai hivatal szegedi igazgatósága szombaton tájékoztatta szerkesztőségünket.

A tájékoztató szerint Szeged állami ipara 101,7 százalékra teljesítette tervét, ezen belül a minisztériumi vállalatok 101,4, a helyiipari vállalatok 105,5 százalékos teljesítést értek el.

Az előző évhez mérten 150 millió forint értékű áruval termeltek többet üzemünk, ami mintegy 10 százalékos növekedést jelent.

A termelékenységi 1958-ban 4 százalékkal növekedett a szocialista iparban. A minisztériumi vállalatoknál 5,1, a helyiiparban 2,7 százalékkal emelkedett, míg a szövetkezeti iparban 5,4 százalékkal csökkent. A szövetkezetekben a munka termelékenységének csökkenését az vonta maga után, hogy a sorozatgyártásról jórészt át-

tértek eredeti feladataik ellátására, a lakosság szükségleteinek kielégítésére.

Általában a termelékenység 1954-hez mérten 11,5 százalékkal emelkedett.

A 20 minisztériumi vállalat közül 6, a helyiipari vállalatok közül 3 nem teljesítette tervét. Elismerésre méltó a helyiipari termelési eredménye, mert a tervezettnél kevesebb munkáslétszámmal érték el. Szegeden alakult az egy főre eső termelés is ebben az iparágban. A termelés növeléséhez hozzájárult az is, hogy az üzemek több munkást foglalkoztattak, mint az előző évben.

1958-ban 20 375 munkást és alkalmazottat foglalkoztattak Szeged üzemeiben.

A munkáslétszám közel 1000 fővel volt több, mint 1957-ben.

Az átlagkereset tovább emelkedett Szegeden. Az előző esztendőben 1246 forintot volt, most 1958-ban pedig 1264 forintot. A keresetek 1954-hez mérten 400, 1956-hoz viszonyítva pedig 240 forinttal növekedtek.

Jelentős jogtudományi gyűjtemény

A Szegedi Tudományegyetem és Jogtudományi Kara tudományos kiadványainak sorában kiemelkedő jelentőségű a közel-múltban megjelent kötet. Ez azokat a »ünnepi dolgozatokat« tartalmazza, amelyeket a kar tagjai, a budapesti és pécsi testvérek nemzetközi jogi professzorai, s az oktatói működésének ötven éves jubileumát ünneplő dr. Búza László akadémikus több jeles fiatal tanítványa készítette. Ezzel is kifejezik nagyrabecsülésüket a neves szegedi egyetemi tanár ötvenéves, eredményekben gazdag oktatói és tudományos munkássága iránt.

Előszót dr. Martonyi János, a jogi kar dékánja írt a kötet elé, amely az ünneppel szaktárgyának megfelelően — több nemzetközi jogi vonatkozású tanulmányt tartalmaz. Dr. Antalffy György, a Szegedi Tudományegyetem rektora. »A rabszolgatartó Athén nemzetközi kapcsolatai« címmel írt francia nyelven tanulmányt. A továbbiakban dr. Hajdú Gyula, a budapesti Eötvös Lóránd Tudományi Béla, a pécsi Állam- és Jogtudományi Karán a nemzetközi jog professzorának »Kolonializmus és neutralizmus« címmel a grammatikai rendszer és a semlegesség kérdéséről írt munkáját, dr. Herczeg Géza, az Állam- és Jogtudományi Intézet munkatársának »A pozitívizmus kérdése a mai nemzetközi jogtudományban«, dr. Horváth Róbert egyetemi tanárnak »A nemzetközi statisztikai együttműködés kifejlődése«, dr. Nagy Károly tanársegédnek »Az analógia és a joghézag kérdése a nemzetközi jogban«, dr. Papp Ignác tanársegédnek »Az állam meghatározása és a nemzetközi jog«, s dr. Vitányi Béla, a pécsi Állam- és Jogtudományi Kar nemzetközi jogi professzorának »Az államnak más állam joghatósága alóli mentességére vonatkozó elméletek« című dolgozatát tartalmazza a kö-

A meghívók alapján már átvehető a jegyek a szombati III. szegedi újságíró bálna

Már szétküldték a meghívókat a III. szegedi újságíró bálna, amelyet a magyar sajtó napja alkalmából, ja-

Megalakult az 1959. évi szegedi ipari kiállítás és vásár előkészítő bizottsága

Szombaton, tegnap délután a városi tanács ipari osztályán megtartotta alakuló gyűlését a szegedi szabadtéri játékok alkalmával rendezendő ipari kiállítás és vásár előkészítő bizottsága. A 15 tagú bizottság a tanács ipari osztálya mellett társadalmi szervként működik majd.

A kiállítást és vásárt a Horváth Mihály és a Deák Ferenc utcában, az Építőipari Technikum helyiségeiben és udvarán, a Fáklya Mozi kerthelyiségében, az Iparcsarnok udvarában, a Kamaraszínház nagytermében és előcsarnokában rendezik meg. A Juhász Gyula Kultúrothon udvarát viszont vendéglőnek alakítják át a vásár idejére.

A kiállítás és vásár külön érdekessége, hogy a szegedi papucs, a szalámi és paprikakészítés módját a vásár látogatói a helyszínen is megtekinthetik.

Újabb árucikkek drágultak meg Franciaországban

A franciaországi drágasági hullám krónikájának legújabb híre a francia statisztikai intézet hivatalos közlése, amely szerint a múlt héten a 23 legfontosabb élelmiszer közül 18-nak az ára emelkedett.

MAKÓÉVE

»Nem oszlott fel a kommunisták szegedi párta« — írja a Friss Hírek című szegedi napilap mai számában. Néhány héttel ezelőtt ugyanis az a hír terjedt el, hogy a pártszervezet megszűntette működését, de a lap közli, hogy cáfoló közleményt juttattak el a szerkesztőségbe. Az újsághír így folytatja: »Amikor ezt a téves hírt megcáfolják, egyben értesítik elvtársaikat, hogy új párthelyiségük Maros u. 8. szám alatt van, ahol szemináriumi előadásokat tartanak.«

A Vörös Újság mai száma »Nyissátok ki a kapukat« címmel közli, hogy a KMP a budapesti proletariátus számára kiadta a jelszót: »Közutalomban a házakat!« Bár a mozgalmat a kormány sikeresen elnyomta, mégis jelentős mértékben növelte a kommunista párt befolyását a munkások között.

A Károlyi-párt kettészakadt. Az összes miniszterek, államtitkárok kiléptek a pártból, amelyben most már csak a jobboldali frakció tagjai, Lovász Márton hívei maradtak. Lovász újból elnök lett és új programot adott, hangsúlyozta, hogy a párt a magántulajdon elvén áll. A Károlyi-párt régi, radikális tagjai, Hock János vezetésével új, ún. »függetlenségi-szocialista« párt szervezéséhez láttak.

A szegedi Munkástanács »Figyelmeztetés a templomban politizáló papokhoz« címmel fölhívást bocsátott ki, melyben kiállításba helyezte, hogy a prédikáció leple alatt ellenforradalmi izgatást kifejtő papok ellen megtorló intézkedéseket tesz.

Közös magyar-francia hivatalos vacsora volt a Tisza Szálló éttermében. Boblet ezredes fölköszöntőt mondott a magyar-francia barátságról.

A néptanács fölemelte a színházi helyáratokat.

Hollós József »Vallomás« címmel cikket írt a Délmagyarországi, s ebben csalódásának ad kifejezést, hogy a szesztilalom enyhítését éppen a Munkástanács kezdeményezte.

A Délmagyarországi kiadóhivatalban továbbra is elfogadnak előjegyzést a jegyekre. Előreláthatóan szerdától kezdve vehetik majd át az előjegyzések alapján a résztvevők a jegyeket a kiadóhivatalban.